

Egy mosoly Auschwitzban

Auschwitz- Birkenauban nem fényképeztem. A látottak így is a fejemben fognak maradni, élesebben és részletesebben, mint akármilyen megapixeles kép.

A legtöbb helyen könnybe lábadt szemmel sétáltam végig. Igen, sétáltunk, végig a szürreálisan zöld, gondozott gyepen és a lila virágba borult orgonabokrok között. *Nekik* azonban mindig futniuk kellett.

Nem emlékszem, hogy hányas számú barakk volt már, amelyben a foglyok képei lógtak a hosszú folyosó mindkét falán, de véleményem szerint az volt a legmegindítóbb hely az egész út során. Anyák, apák, földművesek, orvosok – mind egyformán kopaszra nyírva néznek szembe a fényképezőgéppel – és a halállal. Közülük egy tanárember arcára emlékszem nagyon jól, aki mosolygott. Nem egy halovány kis mosollyal, hanem olyannal, amely egy haláltáborban már "nem illik". Más mosolyt nem is láttam ott.

Könnyeiket annál inkább. Különösen hatásosak voltak a magyar kiállítás üvegkönnycseppjei. Vagy az üveglapok a sínek felett, amelyekre óvatosan léptünk, nehogy összetörjön, de végül mégis megtartott. Akárcsak a foglyok reménye – gyenge volt és törékeny, de életben tartotta őket... valameddig.

Mert ugye nem lehetett könnyű megtartani azt a vacak kis reményt például a mocsaras, patkányjárta Birkenauban, ahol az ötvenkét lóra tervezett istállóépületben nyolcszázad magával lélegzett a nyomorult ember...

Remegő kézzel tettem le a kis koszorúnkat a többnyelvű emlékmű magyar táblájához, s olyan "rossz jóérzés" fogott el, mert megtisztelő volt, de egyben végtelenül szomorú. Ezzel az érzéssel gondolok vissza a legborzasztóbb helyre, ahol valaha jártam. Végleg eljöttem, de egy kis részem végleg ottmaradt. Talán épp abban a kopasz tanár-mosolyban.